

POSTANOWIENIE

21 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 21 marca 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku E. W.

z udziałem M. W.

o podział majątku wspólnego,

na skutek skargi kasacyjnej M. W.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z 3 października 2022 r.,

II Ca 520/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2. zasądza od M. W. na rzecz E. W. 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł kosztów postępowania kasacyjnego.

[SOP]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 30 grudnia 2021 roku, I Ns 943/18/N, Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty podzielił majątek wspólny uczestników, w tym ustalił, że w skład tego majątku wchodzi nieruchomość zabudowana o wartości 591 945 zł, wnioskodawczyni poczyniła nakłady na majątek wspólny w wysokości 523 076 zł (tj. pokryła koszty budowy domu na wspólnej działce, według cen z chwili sporządzenia opinii), przyznał nieruchomość wnioskodawczyni i zasądził od niej na

rzecz uczestnika spłatę 288 972,50 zł (połowę wartości nieruchomości pomniejszoną o nakład uczestnika 7000 zł w postaci zakupu kotła).

Na skutek apelacji wnioskodawczynie Sąd drugiej instancji zaskarżonym postanowieniem zmienił wysokość spłaty na 34 584,50 zł. Sąd ten uznał, że uczestnikowi przysługuje spłata równa połowie różnicy wartości nieruchomości i nakładów wnioskodawczynie. Uzyskaną w ten sposób sumę 34 434,50 zł Sąd odwoławczy powiększył o 150 zł stanowiącą połowę sumy uzyskanej przez uczestnika ze złomowania wspólnego samochodu, aczkolwiek z uzasadnienia postanowienia wynika, że intencją Sądu było pomniejszenie spłaty o 150 zł, a nie jej powiększenie.

Sąd Okręgowy oddalił apelację uczestnika w zakresie objętym następnie skargą kasacyjną, tj. w zakresie ustalenia wysokości nakładów wnioskodawczynie na majątek wspólny i przyznania jej nieruchomości oraz wysokości spłaty, będącej konsekwencją spornych nakładów.

Skarżący zarzucił Sądowi drugiej instancji naruszenie przepisów postępowania: art. 382 w związku z art. 235² § 1 i 233 § 1 k.p.c. przez faktyczne pominięcie przeprowadzonego dowodu z zeznań PIT za lata 1999-2003, w których przedstawiono do rozliczenia wydatki z majątku wspólnego na budowę domu w wysokości 137 498,09 zł. Uczestnik podniósł, że według cen z okresu budowy domu koszt budowy wynosił 200 000 zł, a tym samym z majątku wspólnego zostało pokryte 68,75% kosztów budowy, a nakłady wnioskodawczynie pokryły tylko 31,25% kosztów budowy, a nie 100% jak przyjęły sądy obydwu instancji.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wbrew zarzutowi kasacyjnemu Sąd odwoławczy nie pominął dowodu z rocznych zeznań podatkowych. Sąd pierwszej instancji omówił ten dowód i wyjaśnił, że z zeznań nie wynika pochodzenie środków w wysokości 137 498,09 zł na zakup materiałów budowlanych. Sąd drugiej instancji rzeczywiście nie odniósł się do deklaracji PIT, lecz nie było takiej potrzeby. Ujęcie w deklaracjach wydatków budowlanych w wysokości 137 498,09 zł było niesporne, a spór dotyczył

pochodzenia tych środków. Sąd Rejonowy ustalił, że środki te oraz koszt pozostałych materiałów, nieuwjętych w PIT, pochodzą z darowizn ojca wnioskodawczynie. Robociznę zapewnili ojciec i brat wnioskodawczynie w postaci pracy osobistej oraz pracowników swoich firm. Sąd Okręgowy szczegółowo odniósł się do zarzutu apelacji uczestnika, że darowizny te zostały dokonane do majątku wspólnego, i uznał, że nie ma podstaw do wzruszenia domniemania z art. 33 pkt 2 k.r.o., iż darowizna weszła do majątku osobistego wnioskodawczynie.

W orzecznictwie jest sporne, czy zasada związania Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398³ § 3 i 398¹³ § 2 k.p.c.) oznacza wyłączenie przepisów postępowania dotyczących ustalania stanu faktycznego jako podstaw kasacyjnych. W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy uznał, że art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. nie wyklucza żadnego z przepisów postępowania jako podstawy zarzutu kasacyjnego. Jednak uczestnik nie wykazał naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., a tym bardziej naruszenia oczywistego, koniecznego do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Skarżący oparł skargę kasacyjną na nieprawdziwym zarzucie pominięcia faktu rozliczenia wydatku 137 498,09 zł we wspólnym zeznaniu podatkowym i nawet nie próbował wykazać oczywistych błędów w rozumowaniu Sądu drugiej instancji, mogących stanowić naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. W istocie uczestnik zarzuca naruszenie art. 231 k.p.c. przez niewyprowadzenie z deklaracji PIT wniosku o poniesieniu wydatków z majątku wspólnego, co także nie jest zasadne, gdyż – jak wyjaśnił to Sąd Rejonowy - dokumenty te dowodzą jedynie faktu złożenia zeznań o określonej treści, a nie pochodzenia środków na wydatki mieszkaniowe przedstawione do rozliczenia. Wnioskodawczynie co najwyżej uchybiła obowiązкови zgłoszenia darowizny organom podatkowym.

Pominięcie przez sąd odwoławczy w uzasadnieniu części argumentacji sądu pierwszej instancji nie stanowi naruszenia art. 382 k.p.c. i jest wprost dozwolone na podstawie art. 387 § 2¹ k.p.c. Nieodniesienie się do argumentów apelacji w zakresie stanu faktycznego może stanowić naruszenie art. 387 § 2¹ pkt 2 k.p.c. tylko, jeżeli argumenty te nie zostały podniesione w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji i nie były przedmiotem jego rozważań. Taki zarzut nie został

podniesiony, a ponadto na etapie skargi kasacyjnej wymagałby wykazania istotnego wpływu zaniechania sądu drugiej instancji na rozstrzygnięcie, czyli wykazania naruszenia przepisów postępowania przez sąd pierwszej instancji przy ustalaniu stanu faktycznego.

Naruszeniem art. 235² k.p.c. jest bezpodstawne pominięcie dowodu, czyli wykluczenie go z zebranego materiału podlegającego rozważeniu przy ustalaniu faktów. Tymczasem deklaracje PIT zostały rozważone, a jedynie wynik tego rozważenia jest niezgodny z twierdzeniami uczestnika.

Ponieważ nie zachodzi oczywiste naruszenie przepisów postępowania podniesionych w skardze kasacyjnej, wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania podlega oddaleniu na podstawie art. 398⁹ k.p.c.

Na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. wnioskodawczyni, która wniosła odpowiedź na skargę kasacyjną, przysługuje zwrot kosztów jej sporządzenia w wysokości określonej w § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 4 pkt 8 i § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (wartość majątku wspólnego wynosiła niemal 600 000 zł, a wartość udziału połowę tej sumy).

(M.M.)

(R.G.)